

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoCsp/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119206184
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5119206184.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a členov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Andreja Kekelyho, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, zastúpeného spoločnosťou: KUBINEC & PARTNERS advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Skuteckého 6, 934 01 Banská Bystrica, IČO: 36 851 574, proti žalovanej: Q. B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XX, XXX XX K., o zaplatenie sumy 57.532,13 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 17Csp/72/2019-59 zo dňa 27. novembra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 17Csp/72/2019-59 zo dňa 27. novembra 2019 p
o t v r d z u j e .

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu žalobcu o uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 57.532,13 Eur s príslušenstvom zamietol (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanej proti žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 03.06.2019 domáhal rozhodnutia, ktorým by zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 57.532,13 Eur s 6,49 % úrokom ročne zo sumy 51.997,83 Eur od 1.4.2017 do zaplatenia a 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 52.322,40 Eur od 01.04.2017 do zaplatenia, ako i náhradu trov konania. Žalobu skutkovo odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 2817404 2 01 bola s M. I., nar. XX.XX.XXXX, (ďalej len „dlžník“) uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 2817404 7 03 a stavebnom úvere č. 2817404 2 01 zo dňa 08.09.2008 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca dlžníkovi medziúver vo výške 59.749,06 Eur. Dlžník sa zaviazal do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru mesačnou splátkou vo výške 323,14 Eur, ktorá bola v zmysle čl. II. zmluvy o úvere započítaná na dohodnuté 6,49 % p.a. úroky mimoriadneho medziúveru. Jednotlivé vklady boli započítané na najstaršie splatné úroky. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov mimoriadneho medziúveru. Splátky úrokov sú splatné prvého každý mesiac a musia byť uhradené veriteľovi do 15. dňa mesiaca. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Dlžník sa zároveň zaviazal vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 95,60 Eur. Dňa XX.XX.XXXX dlžník zomrel. Po smrti dlžníka, na základe osvedčenia o dedičstve 15D/897/2009, Dnot /60/2010 a na základe žiadosti žalovanej o spojenie alebo prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, sa nadobúdateľom pohľadávky stala žalovaná. Listom zo dňa 25.11.2013 bol žalovanej oznámený prevod nasporených finančných prostriedkov z konta sporenia č. 2817404 2 01 na novootvorené konto sporenia č. 0066013 1 03 a dlžných finančných prostriedkov z konta medziúveru č. 2817404 7 03 na novootvorené konto medziúver č. 0066013 9

04. Žalobca oznámil žalovanej prevod sumy vo výške 65.642,04 Eur (istina v sume 59.749,06 Eur + nezaplatené úroky za úver a poplatky v sume 5.892,98 Eur. Žalobca si od žalovanej sumu vo výške 5 892,98 Eur ďalej neuplatňoval. Všetky ďalšie ustanovenia zmluvy o úvere zostali nezmenené a v platnosti. Listom zo dňa 11.12.2013 žalobca oznámil žalovanej, že na základe exekučného príkazu zo dňa 11.12.2013 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Margitou Rojčekovou, exekúcia vedená pod značkou EX 218/13, bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovanej sumu vo výške 2.016,32 Eur v prospech súdneho exekútora. Listom zo dňa 17.07.2015 žalobca oznámil žalovanej, že na základe exekučného príkazu zo dňa 07.07.2015 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Petrom Urbánkom, exekúcia vedená pod značkou EX 617/15, bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovanej sumu vo výške 1431,84 Eur v prospech súdneho exekútora. Listom zo dňa 08.09.2015 žalobca oznámil žalovanej, že na základe exekučného príkazu zo dňa 20.08.2015 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Mariánom Janecom, exekúcia vedená pod značkou EX 2755/11, bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovanej sumu vo výške 1.165,49 Eur v prospech súdneho exekútora. Listom zo dňa 28.09.2015 žalobca oznámil žalovanej, že na základe exekučného príkazu zo dňa 21.09.2015 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Mariánom Janecom, exekúcia vedená pod značkou EX 2755/11, bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovanej sumu vo výške 159,31 Eur v prospech súdneho exekútora. Listom zo dňa 19.04.2016 žalobca oznámil žalovanej, že na základe exekučného príkazu zo dňa 28.01.2016 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Michalom Bulkom, exekúcia vedená pod značkou EX 1325/2008, bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovanej sumu vo výške 70,16 Eur v prospech súdneho exekútora. Listom zo dňa 28.04.2016 žalobca oznámil žalovanej, že na základe exekučného príkazu zo dňa 22.04.2016 vydaného súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jozefom Buryom, exekúcia vedená pod značkou EX 1182/15, bol žalobca povinný odúčtovať z konta sporenia žalovanej sumu vo výške 613,05 Eur v prospech súdneho exekútora. Žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie odúčtovanej sumy a zároveň upozornená na dôsledky nesplnenia požadovaných podmienok. Žalobca bol povinný odúčtovať zablokované finančné prostriedky z konta sporenia v zmysle § 94 a nasl. zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok). Žalovaná porušila zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestala riadne a včas splácať a zároveň nezaplatila na konto sporenia finančné prostriedky, ktoré boli odúčtované na základe exekučných príkazov. Listom zo dňa 28.04.2016 žalobca vyzval žalovanú na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovanú zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené žalobca dňa 07.06.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 99,58 Eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 59.749,06 Eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 59.649,48 Eur (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (07.06.2016), predstavuje sumu vo výške 59.974,05 Eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 59.649,48 Eur (suma poskytnutého medziúveru); z nezaplatených 6,49 % p.a. úrokov za medziúver zo sumy 59.749,06 Eur do 07.06.2016 spolu vo výške 324,57 Eur. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. VII. bod 7. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,49 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. VI. bod 9. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti (t.j. od 08.06.2016). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalovaná uskutočnila vklady v celkovej výške 7.651,65 Eur. Žalovaná suma vo výške 57.532,13 Eur vyčíslená k 31.03.2017 pozostáva z: istiny v sume 51.997,83 Eur (keď istina vo výške 59.649,48 Eur bola znížená o vklady vykonané žalovanou vo výške 7.651,65 Eur), nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 324,57 Eur, 6,49 % úroku za úver od 08.06.2019 do 31.03.2017 vo výške 2.935,21 Eur a 5,00 % úroku za úver od 08.06.2019 do 31.03.2017 vo výške 2.274,52 Eur.

3. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadрила, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila. Na pojednávanie konané dňa sa strany sporu nedostavili, hoci naň boli riadne a včas predvolané. Okresný súd preto prejednal spor v ich neprítomnosti za účasti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svojho klienta ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní.

4. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že dňa 04.09.2008 uzatvoril žalobca ako veriteľ a M. I., nar. XX.XX.XXXX ako dlžník zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, predmetom a účelom ktorej bolo na preklenutie obdobia do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení poskytnutie veriteľom dlžníkovi mimoriadneho medziúveru na základe uzatvorenej zmluvy o stavebnom sporení. Úver bol pod č. 2817404 7 03 vo výške 1.800.000,- Sk /59.749,05 Eur, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa mimoriadny

mediúver zmení na stavebný úver pod č. 2817404 2 01. Dlužník sa zaviazal v súlade so zmluvou ako aj v súlade so zmluvou o stavebnom sporení a všeobecnými podmienkami pre zmluvy o stavebnom sporení poukazovať pravidelne mesačne na účet zmluvy o stavebnom sporení vklad vo výške 2.880,- Sk/95,60 Eur. Ďalej sa dlžník zaviazal splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úroku, pričom výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru bola 6,49 % p.a. ku dňu uzatvorenia zmluvy. Splátka bola splatná prvého každého mesiaca a musela byť uhradená veriteľovi do 15. dňa každého mesiaca. V splátke boli zahrnuté aj úrok zo stavebného úveru. Podľa čl. XIX, bodu 3 a/ všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení stavebná sporiteľňa môže od úverovej zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie stavebného úveru v prípade, ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako tri mesiace.

5. Z osvedčenia o dedičstve č. 15D/897/2009 vydaného JUDr. Jurajom Ehnem, notárom ako súdnym komisárom dňa 30.10.2010 súd zistil, že dlžník M. I. dňa XX.XX.XXXX zomrel, pričom ako jediná dedička zo zákona v II. dedičskej skupine prichádzala do úvahy matka poručiťľa - žalovaná.

6. Dňa 29.10.2013 žalovaná podpísala žiadosť o spojenie alebo prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere č. 2817404201. Listom zo dňa 25.11.2013 žalobca oznámil žalovanej, že na základe osvedčenia o dedičstve 15D/897/2009 Dnot/60/2010 vykonal dňa 19.01.12013 prevod nasporených a dlžných finančných prostriedkov na novovytvorené účty a vyzval ju, aby splátky poukazovala v prospech tam uvedeného účtu vo výške 418,74 Eur. Zároveň ju upozornil, že dlžnú sumu na úrokoch z medziúveru č. XXXXXXXXXXX/XXXX v celkovej výške 323,15 Eur je potrebné urýchlene uhradiť. Z oznámení o stave účtu z 19.11.2013 adresovaných žalovanej žalobcom vyplýva, že aktuálny stav na účte k zmluve o medziúvere č. 0066013 9 04 bol vo výške - 65 642,04 Eur a zo zmluvy o stavebnom sporení č. 0066013 1 03 vo výške 3.843,27 Eur.

7. Listami zo dňa 11.12.2013, 08.09.2015, 28.09.2015, 19.04.2016 a 28.04.2016 oznámil žalobca žalovanej odúčtovanie peňažných prostriedkov na základe exekučných príkazov špecifikovaných v žalobe.

8. Následne listom zo dňa 07.06.2016 (č.l. 27 spisu) žalobca oznámil žalovanej, že k 07.06.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru na základe zmluvy o úvere, resp. VPSS, a to vzhľadom k tomu, že žalovaná porušila dohodnuté povinnosti, nakoľko je v omeškaní s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace a tiež preto, že na hnutelný alebo nehnuteľný majetok ktoréhokoľvek účastníka úverového vzťahu alebo záložcu začne nútená exekúcia. Základe tohto ju žiadal vrátiť celú dlžnú sumu vrátane príslušenstva, ktorá k 07.06.2016 predstavovala - 66.092,03 Eur.

9. Z výpisu z účtu medziúveru konajúci súd zistil, že žalovaná za obdobie od 19.11.2013 do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého úveru uhradila vklady v celkovej výške 10.822,70 Eur, čo spolu s čiastočným vyrovaním medziúveru 99,58 Eur predstavuje sumu 10.922,28 Eur.

10. Právny zástupcu žalobcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu. Po vyslovení právneho názoru súdu uviedol, že k zosplateniu úveru došlo ku dňu 07.06.2016 a keďže žaloba bola podaná na konci apríla 2019, tak to bolo podané v premlčacej lehote. V tomto prípade ani súd nemôže prihliadať ex offo na premlčanie napriek tomu, že sa jedná o spotrebiteľa, nakoľko ide o porušenie rovnosti zbraní a rovnosti postavenia oboch účastníkov konania.

11. Následne súd prvej inštancie citoval ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 9, § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103 a § 565 Občianskeho zákonníka a konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že žalobca poskytol právnenmu predchodcovi žalovanej úver vo výške 59.749,05 Eur a že žalovaná požiadala o prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom sporení po svojom synovi. Žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver dohodnutým spôsobom. Súd mal ďalej preukázané, že medzi účastníkmi úverovej zmluvy bola dohodnutá možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky pre omeškanie s viac než dvoma splátkami alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace (čl. XIX bod 3 a/ všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení). Žalobca túto možnosť využil po tom, čo v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornil listom zo dňa 28.04.2016 žalovanú, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti, ktoré tvrdenie žalobcu nebolo medzi stranami sporné.

12. V prípade spotrebiteľskej zmluvy ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je predmetné ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri spotrebiteľskom úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka

jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky.

13. Z obsahu listín založených do spisu vyplýva, že žalovaná od 06.02.2014 do zosplatnenia úveru dňa 07.06.2016 uhradila žalobcovi vkladmi sumu 10.822,70 Eur, ku ktorej súd pripočítal čiastočné vyrovnanie medziúveru vo výške 99,58 Eur. Spolu tak žalovanou splatená suma úveru predstavuje sumu 10.922,28 Eur. Po odpočítaní sumy 323,15 Eur (dlžné úroky z medziúveru v zmysle výzvy žalobcu z 25.11.2013) tak žalovaná na splátkach uhradila žalobcovi sumu 10.599,13 Eur. Ak mesačná splátka predstavovala sumu 418,74 Eur, žalovaná uhradila žalobcovi 25 splátok a časť 26. splátky vo výške 130,63 Eur. Uhradené tak boli splátky splatné v mesiacoch 12/2013, 1/ až 12/2014 a 1/ až 12/2015 a časť splátky splatnej dňa 15.01.2016. Vychádzajúc z uvedeného, ak žalobca listom zo dňa 07.06.2016 oznámil žalovanej, že vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru, k tomuto dátumu bola žalovaná v omeškaní tri mesiace so zaplatením splátky splatnej 15.02.2016. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka dňom nasledujúcim začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 15.02.2019. Žalobca podal žalobu na súd dňa 03.06.2019, teda po uplynutí premlčacej doby. Nakoľko v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, prvoinštančný súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

14. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala v spore plný úspech nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko z obsahu spisu nezistil, že by jej v súvislosti s týmto konaním preukázateľne nejaké trovy vznikli.

15. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v celom rozsahu a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne si uplatnil voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Odvolateľ namietal, že okresný súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Navyiac, podľa jeho názoru konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a tiež súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Okrem toho rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Žalobca uviedol, sa nestotožňuje s právnym názorom okresného súdu prezentovaným v napadnutom rozhodnutí, keďže podľa jeho názoru tento nevychádza z listín predložených súdu do spisu ani z riadne zisteného skutkového stavu. Namietal, že súd prvej inštancie úplne svojvoľne a bez akéhokoľvek podkladu vo vykonanom dokazovaní ustálil skutkový stav, že žalobca pristúpil k využitiu práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka pre nezaplatenie konkrétnej splátky, ktorú sám určil a vypočítal ku dňu 15.02.2016 a následne od takto ničím nepodloženej splatnosti odvíjal začiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby. Konajúci súd vo svojom rozhodnutí správne uviedol článok XIX. ods. 3 Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení, v ktorom sú uvedené možnosti, kedy je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celej pohľadávky pre porušenie konkrétnej zmluvnej povinnosti. Okrem iného má veriteľ právo požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade uvedenom pod písmenom d/ článku XIX. ods. 3 Všeobecných podmienok (obdobne článok VII. ods. 2 písm. c/ zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere), ak je na majetok stavebného sporiteľa (dlžníka) vedená nútená exekúcia. Podmienkou poskytnutia mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru je sporenie. Žalobca je bankovou inštitúciou, ktorá poskytuje špecificky druh úverov, a to stavebné úvery, pre ktoré je charakteristické prvotné stavebné sporenie. Typickým znakom týchto úverov je preto jednak splácanie úrokov a zároveň sporenie - kumulovanie finančných prostriedkov na sporiacom účte, ktoré sa zhodnocujú o štátnu prémie a dohodnutý ročný úrok. Tieto peňažné prostriedky naakumulované na sporiacom účte sa po dosiahnutí stanovenej cieľovej sumy použijú na úhradu poskytnutého úveru, čím sa výška úveru jednorazovo zníži a dlžník následne spláca nižšiu výšku úveru a za podmienok dohodnutých v zmluve. Je tak evidentné, že prostriedky, ktoré má sporiteľ na účte sporenia, sú aktívom a majetkom sporiteľa, pričom spolu so splátkou úveru - úroku uhradza aj splátku na sporiaci účet. Finančné prostriedky zhodnocujúce sa na sporiacom účte majú byť použité prednostne na splatenie poskytnutého stavebného úveru zo strany veriteľa. Porušenie tejto povinnosti zakladá právo veriteľa na predčasné splatenie úveru. Žalobca ako veriteľ v tomto prípade nemohol použiť nasparené prostriedky na sporiacom účte žalovanej na splatenie ním poskytnutého úveru, keďže tieto finančné prostriedky boli postihnuté viacerými exekúciami a vyplatené v prospech iných veriteľov na základe doručených exekučných príkazov. Žalovaná naďalej

uhrádzala mesačné splátky, čo vyplýva zo žalobcom predloženého výpisu z účtu medziúveru a stavebného úveru. Okrem toho, že v niektorých prípadoch sa žalovaná omeškala s úhradou niektorých splátok, tieto následne doplatila a pomerne pravidelne splátky naďalej uhrádzala. Žalobca tak nemal dôvod pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej predčasnej splatnosti pre nezaplatenie niektorej splátky, tak ako to nesprávne súd prvej inštancie uviedol a právne posúdil v napadnutom rozhodnutí. Odvolateľ označil za neudržateľný a neobhájiteľný záver súdu o tom, že splátka, s ktorou bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace, je práve splátka splatná dňa 15.02.2016. Podľa jeho názoru ide o nesprávne zistený skutkový stav, ktorý v žiadnom prípade nemôže obstáť s poukazom na predložený výpis z účtu mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, z ktorého je evidentné, že žalovaná dňa 22.02.2016 uhradila veriteľovi sumu 420,00 Eur, z ktorých suma 323,14 Eur bola započítaná na úhradu úrokov a suma 96,86 Eur bola poukázaná na sporiaci účet. Žalovaná takto uhradila aj splátky v dňoch 24.03.2016, 18.04.2016 a 17.05.2016. V súlade so zmluvou o medziúvere č. 2817404703 a stavebnom úvere č. 2817404201 zo dňa 08.09.2008 boli dohodnuté mesačné splátky sporenia vo výške 95,60 Eur a na účet mimoriadneho medziúveru vo výške 323,14 Eur. Žalovaná tak v rozhodnom období, (ktoré označil súd za obdobie, kedy malo dôjsť k zosplateniu), uhrádzala mesačné splátky riadne, v predpísanej výške, len s niekoľkodňovým omeškaním, čo však v žiadnom prípade nenapĺňa podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti zo strany veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

18. Žalobca v podanej žalobe poukázal na to, že finančné prostriedky nasporené na sporiacom účte boli postihnuté viacerými exekúciami. Napriek tomu, že žalovaná splácala mesačné splátky riadne v predpísanej výške, nikdy žalovanému nedoplatila sumu, ktorá bola z účtu sporenia odpísaná v dôsledku jednotlivých exekúcií. K poslednému zúčtovaniu peňažných prostriedkov v celkovej výške 613,05 Eur v prospech exekúcie vedenej súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jozefom Burym pod sp.zn. EX 1182/15 došlo dňa 28.04.2016. Žalobca preto vyzval žalovanú listom zo dňa 28.04.2016, doručeným žalovanej dňa 04.05.2016, aby na účet sporenia poukázala sumu odúčtovanú v prospech exekúcií v celkovej výške 3.524,11 Eur. Napriek tejto výzve žalovaná opätovne uhradila len predpísanú splátku úveru, avšak dlh na stavebnom sporení nevyrovnala, preto žalobca využil svoje právo a pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Odvolateľ mal za to, že okresný súd nesprávne vec právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď síce správne aplikoval § 565 Občianskeho zákonníka, ale v tomto prípade znenie zákona nesprávne interpretoval. Žalobca totižto nevyužil právo na zosplatenie celého úveru pre niektorú splátku, ale pre porušenie zmluvných povinností, na ktorých sa s dlžníkom dohodol. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka nie je kogentným ustanovením, a preto s poukazom na ust. § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka mohli účastníci občianskoprávných vzťahov si vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, keďže zákon to výslovne nezakazuje a z povahy ustanoveného zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť. V zmysle samotnej zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ako aj v zmysle všeobecných podmienok pre stavebné úvery je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celej splátky pre porušenie zmluvných povinností, ktorou je aj vedenie exekúcie na majetok dlžníka, pod čo nepochybne patrí aj exekúcia na finančné prostriedky nachádzajúce sa na účte sporenia. Veriteľ má teda právo, no nie povinnosť, vyhlásiť predčasnú splatnosť, ak nastanú podmienky predpokladané zákonom alebo dohodnuté zmluvnými stranami. V prípade, ak takéto právo veriteľ nevyužije, nemôže byť zo strany súdu sankcionovaný zamietnutím žaloby s poukazom na aplikáciu ust. § 565 Občianskeho zákonníka v rozpore s jeho prejavenu vôľou. Vyhlásenie predčasnej splatnosti, resp. žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky je hmotnoprávnym úkonom, ktorý musí byť dlžníkovi doručený. Až doručením tohto jednostranne adresovaného právneho úkonu nastávajú účinky vyhlásenia predčasnej splatnosti. Poukazujúc na tieto účinky jednostranného právneho úkonu je potom nutné skonštatovať, že premlčanie začína v tomto konkrétnom prípade plynúť dňom doručenia oznámenia o zosplatení dlžníkovi. Až do tohto momentu sa celá pohľadávka stáva splatnou a dlžník stráca výhodu splátok. Od tohto momentu môže veriteľ uplatniť aj svoje právo na súde. Žalobcovi preto nie je zrejme, ako mohol konajúci súd dospieť ku skutkovým záverom, ktoré sú v zjavnom rozpore s vykonanými dôkazmi a navyše s poukazom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka bez ďalšieho zamietnuť žalobu, s odôvodnením, že žalobca žalobu podal na súd po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby, bez toho, aby túto skutočnosť namietala samotná žalovaná, alebo mala možnosť sa k nej akokoľvek vyjadriť. V danom prípade je nepochybné, že zo strany žalobcu došlo k využitiu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti, no pre porušenie podmienok dohodnutých v zmluve, a nie pre nezaplatenie niektorej splátky, tak ako to okresný súd nesprávne vyložil. Na daný prípad potom žiadnym spôsobom, ani analogicky nie je možné aplikovať ust. § 103 Občianskeho zákonníka, kedy má všeobecná premlčacia doba plynúť od splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ využil právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba

v tomto prípade začína plynúť dňom doručenia oznámenia veriteľa o vyhlásení predčasnej splatnosti. Žalobca určil predčasnú splatnosť dňom 07.06.2016. Žaloba bola podaná na súd dňa 03.06.2019, t.zn. vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe.

19. Okrem toho odvolateľ namietal, že okresný súd nesprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/218/2010 zo dňa 23.11.2010 a nález Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 414/2015 zo dňa 01.12.2015. Ďalej uviedol, že aplikáciu ust. § 54a Občianskeho zákonníka súd prvej inštancie len v krátkosti odôvodnil tak, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a preto žalobu zamietol. Bez náležitého odôvodnenia tak bola žalobcovi odňatá možnosť pred súdom, keď súd zvýhodnil jednu stranu sporu - žalovanú ako spotrebiteľa tým, že ex offo usúdil premlčanie nároku veriteľa, čím dospel k názoru o nevyvážateľnosti nároku bez náležitého vysvetlenia. Právny záver o tom, že premlčané právo nemožno vymáhať, súd prvej inštancie žiadnym spôsobom bližšie neobjasnil, preto je podľa názoru odvolateľa neudržateľný a v priamom rozpore s tým, ako chápe vymáhateľnú pohľadávku súdna prax (pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 6Cdo/253/2013). Rovnako je tak týmto neudržateľným výkladom dotknuté právo žalobcu na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, v zmysle ktorého sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde v a prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Nemožnosť podať žalobu na súd len z dôvodu prípadného premlčania, kde dlžník žiadnym relevantným spôsobom nevzniesie námietku premlčania, a túto jeho povinnosť supluje súd, považuje odvolateľ nielen za diskriminačné, ale aj za porušenie práva veriteľa na súdnu ochranu. Uvedenou právnou úpravou (§ 54a Občianskeho zákonníka), dochádza k faktickému nahradeniu premlčania preklúziou, a to výlučne len v režime spotrebiteľských zmlúv, keď iných záväzkových vzťahov sa táto preklúzia nedotýka. Na takúto diskrimináciu neexistuje žiadne opodstatnenie. Navyše veritelia sú diskriminovaní aj tým, že v prípade úverových zmlúv, ktoré sú chápané ako absolútny obchod, sa premlčacia doba nespravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, a teda sa neuplatňuje všeobecná štvorročná premlčacia doba, ale všeobecná trojročná doba podľa Občianskeho zákonníka. Takéto konanie súdu nenapĺňa požiadavku zachovania rovnosti zbraní pred súdom a zároveň nespĺňa podmienky proporcionality. Uvedené nedostatky vytkol Ústavný súd SR aj v náleze PL ÚS 11/2016, ktorým došlo k zrušeniu ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré zmocňovalo súd na prihládanie premlčania v spotrebiteľských veciach ex offo. V bode 47. označeného rozhodnutia ústavný súd uviedol, že pri novom zákonodarnom procese bude potrebné brať do úvahy tak rovnosť medzi dlžníkmi, spotrebiteľmi a nespotebiteľmi, rovnako aj medzi veriteľmi a spotrebiteľmi. Výklad a aplikácia ust. § 54a Občianskeho zákonníka zo strany súdu prvej inštancie je tak v priamom rozpore s tým, čo konštatuje ústavný súd a ide len o akúsi formálnu deklaráciu rovnosti strán, ktorú však súd prvej inštancie nedodrжал a bez akéhokoľvek vyjadrenia či stanoviska žalovanej v tejto veci sám bez ďalšieho v dôsledku ničím nepreukázaného a nepodloženého názoru o premlčaní žalobu zamietol. Súd nemal žiadnym spôsobom preukázanú vôľu žalovanej alebo aspoň jej postoj k uplatnenej pohľadávke, ktorým by odmietala nárok žalobcu uhradiť aj po prípadnom premlčaní. V danej súvislosti odvolateľ poukázal na správanie sa žalovanej, ktorá naďalej pravidelne splácala úver aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a dobrovoľne mu uhradila sumu 7.651,65 Eur. Aj z uvedeného dôvodu nepristúpil žalobca hneď po vyhlásení predčasnej splatnosti k podaniu žaloby na súd, ale poskytol žalovanej priestor na dobrovoľné úhrady, ktoré ona sama realizovala. Navyiac, z ust. § 54a Občianskeho zákonníka ani explicitne nevyplýva, že by súd bol oprávnený ex offo na premlčanie prihladať bez toho, aby námietku premlčania dlžník sám vzniesol, alebo sa aspoň minimálne k tejto veci vedel vyjadriť a zaujal svoj postoj. Je tak zrejmé, že konajúci súd porušil právo žalobcu na spravodlivý proces. Na základe vyššie uvedených skutočností mal odvolateľ za to, že konajúci súd sa nedostatočne vysporiadal so všetkými predloženými dôkazmi, tieto nesprávne vyhodnotil, na základe čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolateľ preto považuje za spravodlivé a zároveň nevyhnutné, aby súd vec opätovne posúdil, vyhodnotil predložené dôkazy a vyvodil nové skutkové a právne závery, keď jeho rozhodnutie bude zároveň vychádzať z riadne zisteného skutkového stavu.

20. Odvolateľ prezentoval ďalej názor, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je v danom prípade nielenže nepreskúmateľný a z tohto dôvodu aj nezákonný a arbitrárny, ale predovšetkým právne závery súdu prvej inštancie nie sú súladné s vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami, preto je rozsudok okresného súdu nutné považovať za rozporný s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR a tieto skutočnosti sú dôvodom na jeho zrušenie. Žalobca nenašiel v napadnutom rozhodnutí vysvetlenie súdu, čo sa má rozumieť pod pojmom „vymáhať“. Takéto zdôvodnenie pre vec zásadné v rozsudku absentuje, a preto sa jedná o vadu, pre ktorú je rozhodnutie neudržateľné a nepreskúmateľné pre nedostatok

dôvodov a zároveň vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu. Z vykonaného dokazovania totiž vyplýva, že žalobca zosplatnil úver pre porušenie zmluvných povinností, a nie pre neuhradenie konkrétnej splátky tak, ako to nesprávne ustálil súd prvej inštancie. Vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku odvolateľ namietal, že v ňom celkom absentuje právne posúdenie veci súdom. Iba použitie citácie zákonných ustanovení bez toho, aby boli aplikované na daný prípad v určitých súvislostiach spôsobuje vadu rozsudku a jeho presvedčivosť celkom oslabuje. Súd tak porušil právo žalovaného na spravodlivé súdne konanie odňatím práva na prístup k súdu a riadne odôvodnenie rozhodnutia. V danej súvislosti odvolateľ poukázal na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu SR (napr. nález ÚS SR III.ÚS 276/2014 zo dňa 09.06.2015, III.ÚS 120/2010 zo dňa 12.05.2010).

21. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

22. Uviedla, že sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom, jeho výrokovou časťou i odôvodnením. Tak ako skonštatoval prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku, žalobca listom zo dňa 07.06.2016 oznámil žalovanej mimoriadnu splatnosť celého úveru. Nakoľko k dátumu 07.06.2016 bola žalovaná v omeškaní so splatnosťou v predpísanej dĺžke troch mesiacov podľa § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k splátke splatnej dňa 15.02.2016, konajúci súd správne určil tento dátum ako deň rozhodujúcej skutočnosti pre začiatok plynutia premlčacej doby. Podľa názoru žalovanej nie je správne tvrdenie žalobcu v jeho opravnom prostriedku, ktorý považuje za rozhodujúcu skutočnosť pre plynutie premlčacej doby moment doručenia oznámenia o mimoriadnej alebo predčasnej splatnosti celej pohľadávky. Doplnila, že ak by bolo rozhodujúcou skutočnosťou doručenie predmetného mimoriadneho zosplatnenia celého úveru, toto možno v zmysle § 565 CSP uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky, čo nastalo dňa 15.03.2016. Aj s prihliadnutím na takýto prípadný výklad, na základe ktorého by bolo možné počítvať trojročnú premlčaciu dobu od 15.03.2016, by súd musel dospieť k rovnakému záveru ako v napadnutom rozhodnutí, t.j. že žalobca podal žalobu na súd dňa 07.06.2019 po uplynutí trojročnej premlčacej doby, a teda žalobu by zamietol rovnako tak, ako v napadnutom rozsudku z dôvodu, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať. Z dôvodu právnej istoty žalovaná vzniesla vo svojom vyjadrení námietku premlčania voči celému žalobou uplatnenému nároku.

23. Žalobca vo svojej odvolacej replike zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú v podanom opravnom prostriedku. Podľa jeho názoru pohľadávka uplatnená žalobou nie je premlčaná. Akcentoval, že žalovaná bola v priebehu celého súdneho konania pasívna a prvýkrát vzniesla námietku premlčania až vo svojom vyjadrení k odvolaniu zo dňa 13.02.2020, odvolávajúc sa na právne závery súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Takéto jej konanie označil žalobca za účelové s cieľom vyhnúť sa svojej povinnosti uhradiť svoj záväzok žalobcovi.

24. Žalovaná nepodala vo veci odvoláciu dupliku.

25. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi podľa § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol (výrok I.), ako aj v závislom výroku II. o trovách konania v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

26. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania jemu predchádzajúceho dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne posúdil, napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach riadne odôvodnil, pričom sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie. Odvolací súd v celom rozsahu zdieľa skutkové i právne závery súdu prvej inštancie a s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

27. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu

vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Odvolacie námietky žalobcu k spôsobu vyhodnotenia dokazovania okresným súdom z uvedených dôvodov krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, pričom so svojim záverom dospel v kontexte všetkých vykonaných dôkazov s prihliadnutím na individuálne okolnosti prejednávanej veci. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty strán. V súdnej veci však okresný súd svoje rozhodnutie podrobne a zákonným spôsobom odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku, krajský súd len doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp.zn. IV. 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

28. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalobcu formulovanú v podanom opravnom prostriedku. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

29. Civilné sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína výlučne na základe žaloby. Iba formálne spôsobilá žaloba je základným predpokladom vecného prejednanja veci. V ust. § 132 CSP sú uvedené náležitosti žaloby. V žalobe okrem všeobecných náležitostí podania žalobca je povinný uviesť označenie strán, ďalej pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. V odseku 2 uvedeného zákonného ustanovenia sa uvádza, že opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností predstavuje samotný základ žaloby. Žalobca má zrozumiteľne a určito opísať okolnosti, ktoré viedli k podaniu žaloby, teda skutkový dej. Tvrdenia, z ktorých má vyplynúť oprávnenosť uplatneného nároku, by mali byť jednoznačné a konkrétne, aby nemohlo dôjsť k zámene s iným skutkom. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu (§ 150 ods. 1 CSP). Zároveň z ust. § 216 ods. 1 CSP vyplýva, že súd je pri rozhodovaní viazaný žalobným návrhom. Z uvedeného tak vyplýva, že súd nemôže priznať žalobcovi viac, ako požadoval v žalobnom návrhu, avšak nemôže mu priznať ani niečo iné, než požadoval, (teda žalovanému nemôže uložiť inú, ako žalobcom navrhovanú povinnosť), alebo nemôže žalobcovi priznať síce požadované plnenie, avšak z iného skutkového základu ako bol žalobcom vymedzený. Zároveň odvolací súd poukazuje na znenie ust. článku 8 Základných princípov CSP, teda na to, že žalobca je v žalobnom návrhu povinný označiť skutkové tvrdenia, ktoré majú odôvodňovať jeho uplatnený nárok, čo do dôvodu, ako aj výšky a súčasne má dôkaznú povinnosť, t.j. označiť alebo predložiť dôkazy preukazujúce jeho skutkové tvrdenia. Súd tak nemá povinnosť (a opak by bol v rozpore so zásadou rovnosti strán sporu v konaní) zo žalobcom predložených a označených dôkazov odvodzovať skutkové tvrdenia, ktoré neboli žalobcom produkované a na základe týchto žalobcovi priznať síce uplatnený nárok, avšak uplatnený na základe iného žalobcom tvrdeného skutkového stavu. Skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe boli popísané v bode 1. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalovaná tvrdenia žalobcu v žalobe účinne nepoprela (§ 151 ods. 1 CSP). Nesporným tak zostalo tvrdenie žalujúcej sporovej strany, že žalovaná porušila zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestala riadne a včas splácať a zároveň nezaplatila na konto sporenia finančné prostriedky, ktoré boli odúčtované na základe exekučných príkazov. Listom zo dňa 28.04.2016 žalobca vyzval žalovanú na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovanú zároveň upozornil, že v prípade, ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca

listom zo dňa 07.06.2016 oznámil žalovanej, že uvedeným dňom vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom, a to z dôvodov v ňom uvedených. Na pojednávaní konanom dňa 27.11.2019 bol prítomný aj právny zástupca žalobcu (v substitúcii advokátkou JUDr. Líviou Jančekovou), pričom prvoinštančný súd po oboznámení sa s listinnými dôkazmi produkovaných žalobcom, ktoré sú súčasťou spisu, konštatoval, že vychádzajúc z prehľadu jednotlivých splátok o úhradách poskytnutého úveru, je nepochybné, že splátky boli žalovanou uhradené v mesiacoch 12/2013, za rok 2014 to bolo 12 splátok, za rok 2015 to bolo tiež 12 splátok, teda 25 splátok a časť 26. splátky splatnej dňa 15.01.2016. Veriteľ (žalobca) k 07.06.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Zároveň z prehľadov úhrad predložených žalobcom do spisu vyplýva, kedy bola žalovaná v omeškaní najmenej tri mesiace so splátkou splatnou k 15.02.2016. V rámci pojednávania súd prvej inštancie uviedol i predbežné právne posúdenie sporu, keď konštatoval, že pri aplikácii ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pri aplikácii ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka v spojení s § 101 a § 100 ods. 1 veta prvá a druhá Občianskeho zákonníka 15.02.2016 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 15.02.2019. Žalobca však podal žalobu na súd dňa 03.06.2019. S poukazom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať ani ho platne zabezpečiť. Na uvedenom závere nič nemení ani fakt, že žalovaná sa k tomuto predbežnému právnomu posúdeniu konajúceho súdu nevyjadrila, keď nevyužila svoje právo zúčastniť sa na uvedenom pojednávaní, nakoľko na premlčanie práva v danom prípade prihliada súd ex offio, t.j. bez vznesenia námietky premlčania dotknutou stranou sporu (v danom prípade žalovanou).

30. Neušlo tiež pozornosti odvolacieho súdu, že sám žalobca na pojednávaní konanom dňa 27.11.2019 vo svojej výpovedi uviedol, že k zosplatneniu úveru došlo k 07.06.2016, pričom v tomto oznámení sa výslovne píše, že okrem toho, že žalovaná neplnila riadne a včas, k zosplatneniu došlo aj z dôvodu, že úhrady, resp. čiastka, ktorá bola uhradená na stavebnom úvere žalovanej, bola poskytnutá alebo použitá na zaplatenie exekúcií a tieto žalovaná následne nedoplatila napriek tomu, že ju žalobca niekoľkokrát vyzýval. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru uviedol dva dôvody (pozri č.l. 27 spisu), tak ako to konštatovala i jeho právna zástupkyňa na pojednávaní konanom dňa 27.11.2019 (č.l. 57 spisu).

Nemožno preto súhlasiť ani s námietkou odvolateľa, že okresný súd v danom prípade zistil nesprávne skutkový stav. Ako už bolo uvedené vyššie, medzi stranami nebolo sporné, že žalobca dňa 07.06.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca však v tomto svojom právnom úkone uviedol dva dôvody, pre ktoré vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru - pohľadávky s príslušenstvom. Dlžník je pritom povinný svoj dlh splácať riadne a včas. Rovnako nesporným medzi stranami sporu bolo, že žalovaná dlh voči žalobcovi neplnila riadne a včas, t.j. v termíne a výške splátok, ktoré boli medzi nimi dohodnuté. Vychádzajúc z oznámenia o mimoriadnej splatnosti celého úveru, listom žalobcu zo dňa 07.06.2013, potom okresný súd postupoval správne, keď konštatoval premlčanie nároku uplatneného žalobou, a to z dôvodov uvedených v bodoch 23. až 25. napadnutého rozhodnutia. Žalobca ako veriteľ si musí byť vedomý svojho hmotnoprávneho úkonu, ktorým oznámil žalovanej ako dlžníkovi mimoriadnu splatnosť celého úveru. V danom prípade veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru z dvoch dôvodov, ktoré v tomto úkone i dlžníkovi oznámil. Ak na základe jedného z uvedených dôvodov (t.j. omeškania žalovanej s platením vkladov na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace) začala žalobcovi plynúť premlčacia doba 15.02.2016 a táto márne uplynula dňa 15.02.2019, nemôže mu už začať plynúť neskôr premlčacia doba na základe druhého dôvodu (t.j. vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru z dôvodu, že na hnutelný majetok alebo nehnuteľný majetok žalovanej, ktorý bol predmetom záložného práva zriadeného v prospech žalobcu, bolo zriadených ďalších viac záložných práv, čo bolo v rozpore s podmienkami poskytnutého úveru).

31. K ďalšej námietke odvolateľa krajský súd uvádza, že dňa 05.12.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 140/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť, možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

32. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na funkciu (účel) inštitútu premlčania. Premlčanie má motivovať osoby, aby sa včas domáhali svojich práv. Zmyslom úpravy inštitútu premlčania v občianskoprávných vzťahoch je teda nútiť oprávnený subjekt (veriteľa) pod určitou sankciou k tomu, aby vykonal svoje práva včas, t.j. v primeraných (premlčacích) dobách na súde, a tak, aby reprezentoval

stav neistoty neurčitú dobu a neúnosne nemohol odďaľovať požiadavku splnenia od povinného subjektu (dlžníka). Právna úprava premlčania tým sleduje cieľ čeliť vzniku a existencii dlhotrvajúcich práv a povinností často sprevádzaných aj ich určitou neistotou, nejasnosťou a pochybnosťou. Ak možnosť premlčania nároku má plniť donucovaciu funkciu voči veriteľovi, potom zároveň prispieva k tomu, aby dlžník nebol po časovo neobmedzenú dobu vystavený zo strany veriteľa hrozbe podania úspešnej žaloby.“ (pozri napr. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 23.02.2006, sp. zn. 33Odo 1174/2005, či uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.07.2009, sp. zn. 1MCdo 8/2008)

33. Zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia bolo reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. PL ÚS 11/2016-60 zo dňa 07. februára 2018, na ktorý sa odvolával vo svojom opravnom prostriedku i žalobca.

34. Z dôvodovej správy k tomuto zákonnému ustanoveniu vyplýva, že inštitúty premlčania a preklúzie sú v zásade inštitútmi „jednoduchého práva“, je však namieste používať ich po zohľadnení a vyvážení všetkých hodnôt, ktoré sú dotknuté. Je nesporné, že je prípustné, aby zákonodarca robil „sektorové výnimky“ pri normovaní obsahu inštitútov súkromného práva s ohľadom na premlčanie či preklúziu pre určité typy právnych vzťahov nastavoval jednak rozdielne premlčacie doby (rozlišovanie medzi všeobecnou premlčacou dobou a osobitnými) alebo aj rozdielne právne následky pre nevykonanie práva v určitej dobe (preklúzia podľa § 504 Občianskeho zákonníka). Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ vyslovil presvedčenie, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podporu vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, ak však toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondikcia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, t.j. na spotrebiteľa aj dodávateľa.

35. Z uvedeného vyplýva, že súdu prvej inštancie nič nebránilo v tom, aby v tomto spore ex offo aplikoval ust. § 54a vety prvej Občianskeho zákonníka. Je totiž zrejme, že vo vzťahoch založených spotrebiteľskou zmluvou premlčané právo nemožno vôbec vymáhať, teda uplatniť na súde a súd prihliada na takúto nevymáhateľnosť práva aj bez námietky dlžníka. Neobstojí ani argumentácia odvolateľa o porušení rovnosti strán v spore. Osobitná úprava následkov premlčania práva zo spotrebiteľských zmlúv sa totiž vzťahuje tak na spotrebiteľa, ako aj na dodávateľa.

36. Len pre úplnosť odvolací súd dodáva, že úprava v ust. § 54a vety prvej Občianskeho zákonníka je porovnateľná s úpravou stávky a hry uvedenej v ust. § 845 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Ani tieto plnenia taxatívne vymenované v označenom zákonnom ustanovení nie je možné súdne vymáhať. Takéto plnenia preto nie je možné súdom ani priznať a žalobu treba z uvedeného dôvodu zamietnuť.

37. Zároveň však žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu vzniesla voči nároku uplatnenému žalobou námietku premlčania (č.l. 85-86 spisu). V súlade s ust. § 296 CSP žalovaná ako spotrebiteľ, (ktorého v tomto spore nezastupuje advokát - pozri § 291 ods. 3 CSP) mohla totiž predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej odvolacím súdom, keďže ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa v danom prípade nepoužijú. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynútiteľnosť uplatneného práva.

38. Z ustálenej judikatúry súdov ďalej vyplýva, že súd sa môže zaoberať námietkou premlčania bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva veriteľa uplatneného žalobou. Prax súdov (R 29/1983) v danom prípade uprednostňuje hľadisko procesnej ekonómie. Preto aj v prípade, ak súd s poukazom na ust. § 54a Občianskeho zákonníka zistí, že žalobca v spore uplatňuje premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy, už bližšie neskúma existenciu subjektívneho práva veriteľa. Vychádza z toho, že tak či tak by žaloba s uplatnenou premlčanou pohľadávkou bola v takom prípade zamietnutá.

39. Okresný súd preto postupoval správne, keď po zistení premlčania žalovanej istiny sa už nezaoberal ďalšou argumentáciou žalobcu uvedenou v žalobe i na pojednávaní. Z rovnakých dôvodov sa touto argumentáciou žalobcu nezaoberal ani odvolací súd.

40. Nedôvodná je i námietka žalobcu o tom, že ako veriteľ je diskriminovaný tým, že v prípade úverových zmlúv, ktoré sú chápané ako absolútny obchod, sa premlčacia doba nespravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka, teda sa neuplatňuje štvorročná premlčacia doba, ale všeobecná trojročná doba podľa Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 MCdo 20/2009, z ktorého vyplýva, že „v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. Prípadné použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva na spotrebiteľský právny vzťah, a to aj pokiaľ ide o otázku premlčania, predstavuje zhoršenie postavenia spotrebiteľa. S účinnosťou zákona č. 150/2004 Z. z. (01. 01. 2004) došlo k zásadnej zmene spotrebiteľského práva. Nevýhodnejšie zmluvné klauzuly oproti zneniu Občianskeho zákonníka sa dostali do rozporu s novým ustanovením § 54 ods. 1, podľa ktorého „spotrebiteľovi sa ani inak nesmie zhoršiť jeho postavenie“. Použitie nevýhodnejšieho podnikateľského práva a nie občianskeho práva na spotrebiteľský právny vzťah vrátane premlčania predstavuje takého zhoršenie postavenia spotrebiteľa. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy, dvojaká právna úprava zmluvných pokút a pod). Aplikácia prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01. 01. 1992), avšak niet rozumného dôvodu na konštatovanie, že na plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi biznismenmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. Odvolací súd preto odmietol názor žalobcu, podľa ktorého na predmetnú spotrebiteľskú vec nedopadá právna úprava občianskeho práva, ale obchodného práva. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca uplatnil v konaní premlčané právo, bolo plne v súlade s právnou úpravou Občianskeho zákonníka zamietnuť jeho návrh.“ Uvedené závery prijal Krajský súd v Prešove v rozsudku č. k. 6Co/81/2012-279 zo dňa 14.02.2013, ktoré rozhodnutie bolo napadnuté ústavnou sťažnosťou. Následne Ústavný súd v uznesení I. ÚS 402/2013-10 zo dňa 19.6.2013 predmetnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť a uzavrel, že „nezistil možnosť porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozsudkom krajského súdu“.

41. Na základe vyššie uvedených argumentov je tak zrejmé, že okresný súd rozhodol vecne správne, keď po zistení premlčania žalovaného nároku žalobu v celom rozsahu zamietol, a preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej (t.j. vo výroku I.) potvrdil.

42. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok napadnutého rozsudku o trovách prvoinštančného konania (výrok II.), ktorý plne zodpovedá procesnému úspechu strán v konaní a v ňom aplikovanému zákonnému ustanoveniu.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako úspešnej procesnej strane nepriznal nárok na ich náhradu.

44. Z obsahu spisového materiálu totiž vyplýva, že žalovanej v aktuálnom odvolacom konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva ako trov konania (majúce sa nahradiť) nevznikli. Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu

rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mal rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom rozhodnej právnej úpravy by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel postráda, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (prvej preto, že ju na to neopravňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinený výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva i z uznesenia NS SR sp. zn. 6 Cdo 166/2016 zo dňa 26.10.2016 (obdobne uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018).

45. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).